

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา
สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

The Participative Administration on Academic of Bangkhuntiensuksa School,
Bangkhuntien District office, Bangkok Metropolitan Administration

วิจิตา แยมศรี*, พัชรา เดชโฮม

Wichida Yamsri, Patchara Dechome

สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร 10600

Educational Administration, Faculty of Education Bansomdejchaopraya Rajabhat University,

Bangkok 10600 Thailand

*Corresponding author Email : add.math92@gmail.com

(Received : April 26 2020; Revised : June 30 2020; Accepted : July 21 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา จำนวน 109 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 2) การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

คำสำคัญ : งานวิชาการ, การบริหารงานวิชาการ, การบริหารแบบมีส่วนร่วม

Abstract

The objectives of this research were to : 1) study the Academic Administration of Bangkhuntiensuksa School, Bangkhuntien District office, Bangkok Metropolitan Administration 2) These are the opinion regarding on of administration of Bangkhuntiensuksa School, teachers of Bangkhuntien District Office, Bangkok Metropolitan Administration. The population of this study consisted of 120 teachers at Bangkhuntiensuksa School. Five - rating scale questionnaire was used as the research instrument. Data were analyzed by statistics : percentage, mean and standard deviation.

The results of this research indicated as follow : 1) The participative administration of on academic work of Bangkhuntiensuksa School, in the overall aspects was at high level. When individual aspect were considered, Academic Planning was the highest mean score, followed by envelopment of the school Curriculum, and the development and encourage learning had lowest mean score. 2) In line with this, we classified by gender, age, education and work experiences. Generally, our respondents are female ages 41-50. And has degree in education and work experiences about 11-15 years.

Keywords : Academic Work, Academic Work Administration, Participative Administration

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง ทุกประเทศจึงเกิดการแข่งขันกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง ทุกฝ่ายจึงต้องตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนา โดยเฉพาะการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง หากพลเมืองมีคุณภาพประเทศนั้นก็จะเจริญก้าวหน้า แต่การที่คนจะมีคุณภาพเพียงใดต้องขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาโดยภาครัฐควรเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พุทธศักราช 2560-2564) เน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สร้างความมั่นคงของชาติ พัฒนาคนทุกวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 6)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร การบริหารงานวิชาการประกอบด้วยงานหลายอย่าง สิ่งสำคัญของงานด้านวิชาการ คือ งานหลักสูตร เป็นตัวงานกำกับด้านวิชาการ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำในแต่ละสถานศึกษาจึงมีความแตกต่างกันไป และการจัดแนวทางการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น ด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งผู้เรียน งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน และงานด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ทำให้สถานศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจะต้องรับผิดชอบในการเป็นผู้นำครูในด้านงานวิชาการ เพราะหน้าที่ของโรงเรียนทุกแห่ง คือ ให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครูให้คำแนะนำ และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นงานวิชาการจึงเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะเป็นประเภทใดรัฐบาลหรือเอกชน มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานด้านวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ส่วนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจของสถานศึกษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น ๆ กล่าวได้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น (ธริศ เทียบปาน, 2557 : 8)

ปัจจุบันโลกไม่ได้หยุดนิ่งอยู่กับที่แต่พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและที่ยังสำคัญคือบุคลากรทางการศึกษาต้องสนใจใฝ่รู้มีความรักที่จะเรียนรู้และมีความพร้อมที่จะแสวงหาความรู้ ความหวังของการพัฒนาการศึกษาจะเกิดขึ้น ดังนั้นเราต้อง

ช่วยกันพัฒนาโอกาสและคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษาให้กำลังใจ ส่งเสริมให้การทำงานร่วมกัน อย่างไรก็ตามความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการบริหาร คือ การยอมรับการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชามีความราบรื่น การบริหารอยู่ได้บังคับบัญชาและการตัดสินใจในการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น เพราะเป็นการตัดสินใจของบุคคลหลายฝ่าย รวมทั้งการสร้างทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับอุปสรรคในการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ค่านิยมองค์กร ประเพณี คุณภาพของครู รวมทั้งผู้บริหารเองที่ขัดขวางการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าความสำเร็จของผู้บริหารในภาครัฐและเอกชนมิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารเท่านั้นแต่ยังต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญและความร่วมมือจากผู้ตาม ประกอบด้วย ครูอาจารย์ ลูกจ้างประจำ ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การจะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติและสนับสนุนให้การทำงานด้านวิชาการของโรงเรียนบรรลุตามเป้าหมายได้นั้น การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นกุญแจหรือหัวใจของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ประพนธ์ ผาสุยดี, 2550 : 23) การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากประเทศไทยไม่ได้กระจายอำนาจทางการศึกษาให้กับส่วนท้องถิ่นได้บริหารเองแม้แต่น้อย จึงทำให้ความรับผิดชอบต่อการศึกษาของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นไม่มากนัก รวมทั้งทำให้ประชาชนมองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ทั้งยังเป็นสาเหตุให้ผู้บริหารการศึกษากลายเป็นคนที่ไม่มีความคิดและความรับผิดชอบต่อการศึกษาที่เป็นหน้าที่ของตนเองเมื่อการบริหารการศึกษาถูกรวมอำนาจไว้ยังส่วนกลางเช่นนี้ ส่วนย่อย ๆ โครงการศึกษาต้องดำเนินการตามการสั่งการ จึงทำให้เกิดความล่าช้า เกิดการซ้ำซ้อน ผู้บริหารเป็นเพียงนักปฏิบัติ ไม่มีอิสระในการคิด การปฏิบัติ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งและนโยบายของทางราชการเพียงอย่างเดียว จึงเป็นสาเหตุให้การศึกษาของประเทศไทยไม่ประสบผลสำเร็จตามความต้องการของสังคม (เจริญผล สุวรรณโชติ, 2544 : 275) ดังนั้นในการบริหารการศึกษาจำเป็นต้องกระจายอำนาจให้กับโรงเรียนและประชาชน ได้ร่วมคิด ร่วมกันระดมทรัพยากรมาจัดการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า สนองต่อความต้องการของสังคม และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

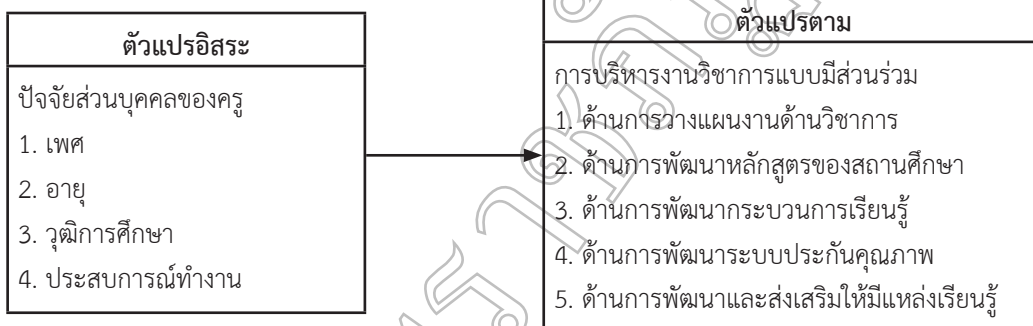
โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา ได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานต่าง ๆ ที่กำหนด จากผลดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ในการบริหารการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนนั้น จึงเห็นความสำคัญในการบริหารงานทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการดำเนินงานด้านวิชาการโดยภาพรวมยังมีปัญหา เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเข้าใจสภาพปัญหาการดำเนินงาน

ด้านการประกันคุณภาพของโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา, 2560: 117) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้ดำเนินการของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 120 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 109 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของครู ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 4 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ประกอบด้วย 2 แนวคิด คือ แนวคิดการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้วิจัยได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดของคำณ แจ่มเปี้ย (2557 : 33) ธีระ ฤกษ์เจริญ (2550 : 162-163) กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 33-38) และปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 24) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ และ 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของครูที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ดังแสดงในภาพประกอบ 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร 1) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ มี 10 ข้อ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มี 10 ข้อ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มี 10 ข้อ 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ มี 10 ข้อ และ 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มี 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.929

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 15 มีนาคม 2562 ถึงวันที่ 5 เมษายน 2562 โดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 120 ฉบับ และเก็บกลับคืนมา 109 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ และ 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ด้วยการทดสอบที (t-test)

สรุปผลและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

1.1.1 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำกรวดผลและประเมินผลงานวิชาการทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมไว้ทุกครั้งและผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนผู้บริหารได้มีการประชุมเกี่ยวกับการวางแผนงานด้านวิชาการแบบมีส่วนร่วมสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.1.3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดให้ครูมีการประเมินและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการจัดกิจกรรมตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.1.4 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการการจัดระบบบริหาร โครงสร้างสถานศึกษาตอบสนองต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในดำเนินการปรับปรุงแผนพัฒนาการ ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนผู้บริหารส่งเสริมให้ครู มีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.1.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นความสนใจของ ผู้เรียนและผู้บริหารได้จัดให้มีการส่งเสริม อบรม ศึกษาดูงาน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมใน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น ส่วนผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ เพียงพอต่อการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด

1.2 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมตาม ความคิดเห็นของครูโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา โดยส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการแบบ มีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพ และ 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริม ให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษาได้ดำเนินการบริหารงานวิชาการลักษณะ กิจกรรมหรือกระบวนการบริหารงานด้านวิชาการที่เกิดจาก ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูหรือบุคลากรในสถานศึกษา ที่จะ ปฏิบัติงานร่วมกันโดยมีเป้าหมายและผลประโยชน์ร่วมกัน ทุกคน มีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ มีส่วนร่วมวางแผน มีส่วนร่วม ตัดสินใจ มีส่วนร่วมปฏิบัติการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล และมีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนา สถานศึกษามีกระบวนการ

พัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เป็นไปตามเกณฑ์เป้าหมาย ที่โรงเรียนกำหนด ครูจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่ว่า นักเรียนมีคุณธรรม เลิศล้ำวิชาการ ครูเชี่ยวชาญการสอน มุ่งพัฒนาความรู้เทคโนโลยี มากมีแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล สานสัมพันธ์ชุมชนร่วมพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยก้าวไกล สู่อาเซียน และเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบการระดมสมอง แบบลงมือปฏิบัติจริง แบบร่วมมือกันเรียนรู้ แบบใช้กระบวนการคิด กระบวนการใน ปัญหาเป็นหลัก เน้นกระบวนการสอนแบบโครงงาน และเน้นเรื่อง การอ่านการเขียนของนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของธรรมรส โชติบุญชู (2540 : 228) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญ ดังนี้ 1) การบริหาร แบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเชิงคาดหวังว่า 1.1) เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ ทางการบริหารให้ดีขึ้น 1.2) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของ บุคลากรให้ดีขึ้น 1.3) เพิ่มขวัญและความพอใจในการทำงานแก่ บุคลากรดีขึ้น 1.4) ช่วยให้องค์กรตอบสนองต่อความต้องการของ สภาพแวดล้อมได้ดีขึ้น 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร โดยการปฏิบัติงานและขวัญ ของแต่ละคน 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมสนองความต้องการ ทางจิตใจตามทฤษฎีความต้องการของ Maslow และ Herzberg เพราะการตอบสนองโดยวิธีการต่าง ๆ นั้นยังขาดการตอบสนอง การมีส่วนร่วมซึ่งเป็นสิ่งจูงใจที่แท้จริง ดังนั้นโอกาสการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจถือเป็นการตอบสนองความต้องการความสมหวัง ความเชื่อถือตนเอง อันเป็นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ได้ 4) การบริหารโดยมีส่วนร่วมสามารถคลี่คลายข้อขัดแย้งระหว่าง ความต้องการของแต่ละบุคคล และความคาดหวังขององค์กร เพราะการให้ออกาสแก่บุคคลในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของ องค์กร พวกเขาจะสามารถควบคุมการทำงานของพวกเขาสองได้ ในการที่จะใช้ความสามารถและสร้างความสำเร็จได้ และสอดคล้อง กับงานวิจัยของสุพัตรา เกษมราษฎร์ (2559) เรื่อง การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนใน กลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนน เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณารายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้ส่งเสริมให้มีกระบวนการที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นเครื่องชี้แนวทางการปฏิบัติงาน ในอนาคต มีการกำหนดแนวทางการวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน จัดทำหลักสูตร เพื่อกำหนดแนวทางในการสอนและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผลการทำงานด้านวิชาการ ตลอดจนมีการเผยแพร่ งานวิชาการ การวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อกิจกรรมที่จะต้อง ปฏิบัติก่อนหลังให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิภาดา คุปตานนท์ (2544 : 34) ได้ให้ความสำคัญของการวางแผนไว้ว่า การวางแผนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการบริหารงาน การวางแผนนอกจาก จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายแล้ว การวางแผนยังช่วย ผู้บริหารในการกำหนดเป้าหมาย ชี้ให้เห็นถึงอนาคตขององค์กร และช่วยกำหนดแนวทางในการดำเนินงานอีกด้วย และสอดคล้อง กับงานวิจัยของกาญจนา เจือบุญ (2557) เรื่อง การมีส่วนร่วม การบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 3 โดยการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แต่ละด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มากทุกด้าน

ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมี ส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พันธกิจของสถานศึกษา ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดอบรมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนให้ครูมีส่วนร่วม ในการติดตาม การประเมินผลและการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมนึก ธาตุทอง (2549 : 5) ได้กล่าว ให้ความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนา คนในสังคมให้มีลักษณะตามที่สังคมคาดหวัง โดยเป็นเครื่องมือที่จะ ทำให้การจัดการศึกษารุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตร มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถ ปลุกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป็น การสนับสนุน และสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถทำให้ ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดที่แท้จริง

ของตนเองและพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของไกรสร ส่วยหล้า (2561) เรื่อง แนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ที่พบว่า ในภาพรวมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีสภาพผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนา กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดให้ครูมีการประเมินและ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดหาหรือผลิตสื่อที่หลากหลาย เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนให้มีการนิเทศการสอนเพื่อ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542: 23) 1) การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ หรือความถนัดของผู้เรียน 2) การฝึกทักษะกระบวนการคิดการเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหา 3) การจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็น รวมทั้งรัก การอ่าน 4) การจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการสาระความรู้ ด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม รวมทั้งคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอน สามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนการสอน 6) การอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน 7) การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกสถานที่และทุกเวลา ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของระวี จันทะนาม (2557) เรื่อง รูปแบบการบริหาร งานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดกลาง ที่พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มี ประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดกลาง ได้มีการดำเนินการในด้าน การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวางแผนและการส่งเสริมทางวิชาการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศภายใน การวัดและประเมินผล ส่วนปัญหาการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดกลาง จากผลการศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหา 1) ด้านการขาดปัจจัยพื้นฐาน ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านระบบงาน ภาระงาน

สนับสนุน มีมากขึ้นไป ขาดแคลนอัตรากำลังครู 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน 4) ด้านการมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน และ 5) ด้านคุณภาพการศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการการจัดระบบบริหาร โครงสร้างสถานศึกษาตอบสนองต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษา ให้ครูมีส่วนร่วมในดำเนินการปรับปรุงแผนพัฒนาการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้ครูมีส่วนร่วมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้มีการติดตามและประเมินผลการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 3) การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจได้ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557) เรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนาธิเบศร์ ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนาธิเบศร์อยู่ในระดับมาก

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น ให้ครูมีการใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชาที่สอน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการส่งเสริม อบรม ศึกษาดูงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พันธุ์ประภา พูนสิน (2554) แหล่งการเรียนรู้เป็นแหล่งข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ ที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นคนคนแห่งการเรียนรู้ เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาจัดแหล่งการเรียนรู้ สนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ชาติ สังคม และ โลก การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานศึกษาจึงต้องตระหนักในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

ที่ตอบสนองเจตนารมณ์ โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่แล้ว ในสถานศึกษาและท้องถิ่นเป็นหลัก ไม่เน้นการจัดแหล่งเรียนรู้ขึ้นใหม่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนางศุภรณี ศุภระณี (2558) เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ที่พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนบางขุนเทียน โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมโดยการให้ครูมีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับการวางแผนงานด้านวิชาการสม่ำเสมอ
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น มีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งมีการวางแผนพัฒนาที่ยืดสภาพปัญหา ความต้องการ และให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ จำเป็นต้องศึกษาเอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร ให้เข้าใจในหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างอย่างชัดเจน สามารถแนะนำช่วยเหลือครูในการวางแผนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ และกิจกรรมของหลักสูตร ทั้งยังต้องประเมินผลการใช้หลักสูตร ตลอดจนให้ความคิดเห็นต่อผู้บริหารระดับสูงเพื่อการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรต่อไป

3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่มสาระ มีการจัดกิจกรรมตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการวางแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดโครงสร้าง นโยบาย เป้าหมายความสำเร็จ เพื่อพัฒนาคูณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพ และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายในสถานศึกษาและองค์กรภายนอกอย่างเป็นระบบ มีการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพราะการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สร้างความน่าเชื่อถือต่อผู้ปกครอง ในการที่จะส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียน

5. ด้านการพัฒนาระบบส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้หลากหลาย และเพียงพอต่อการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนด้วยตนเอง จัดให้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการนำวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะจากภายนอกมาช่วยในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอน มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้ทันสมัย และพร้อมใช้งานเสมอ เพราะแหล่งเรียนรู้ไม่ได้มีแค่ภายในห้องเรียน หรือตำราเรียน แต่สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบรอบ ๆ ตัวเราก็สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษาในงานอื่น ๆ ได้แก่ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป

2. ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2560 - 2564**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา เจือบุญ. (2557). **การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3**. ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ไกรสร ส่วยหล้า. (2561). **แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2**. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- คำรณ แจ่มเปีย. (2557). **แนวทางการพัฒนาด้านวิชาการของครูในกลุ่มแม่แลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา นครสวรรค์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2544). **ทฤษฎีการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : ทิพช้างเอื้อม.
- ธริศร เทียบปาน. (2557). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้**. สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา**. ยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง.
- ธรรมรส โชติบุญขร. (2540). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- นงคราญ ศุภระมณี. (2558). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมือง**. คณะศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ประพนธ์ ผาสุขยิต. (2550). **การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์กรอัจฉริยะ**. สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พันธ์ประภา พูนสิน. (2547). การบริหารงานนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ระวี จันทะนาม. (2557). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดกลาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา. (2560). รายงานประจำปี ปีการศึกษา 2560. กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา.
- วิภาดา คุปตานนท์. (2544). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สมนึก ธาตุทอง. (2549). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : เพชรเกษมการพิมพ์.
- สุทธิรา เกษมราชภู. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร : พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.